

Plasenta Previa

Hasta Bilgilendirme Serisi – Bilmeniz ve sormanız gerekenler

Plasenta Previa nedir?

Plasenta previa, serviksin (rahim boynu) üzerinde veya yakınında bulunan plasenta anlamına gelir ve doğumun engellenmesine neden olur. Ancak, kesin olarak previa terimi, plasentanın serviksi örttüğü vakalarla sınırlı olmalı, plasentanın yakınlarda bulunduğu vakalar ise aşağı yerleşimli plasenta olarak adlandırılmalıdır. Bu iki durum bir araya geldiğinde, 1000 doğumdan yaklaşık 5'ini etkiler.

Plasenta previaya ne neden olur?

Plasenta previa'nın altında yatan neden tam olarak anlaşılamamıştır. Rahim duvarının önceden hasar gördüğü geçirilmiş sezaryen gibi durumlarla net bir ilişki vardır. İkinci üçayda aşağı yerleşimli olarak tanımlanan plasentaların çoğu doğum zamanına kadar artık servikse yakın olmayacaktır. Bunun, plasentanın servikse (alt) doğru değil, uterusun daha iyi beslenmesi olan bölgelerine, yani fundusa (üstte) doğru büyümeyi tercih ettiği trofotropizm adı verilen bir süreç nedeniyle meydana geldiği düşünülmektedir. Sezaryenle doğum öyküsü ise bu büyüme modelini değiştirebilir ve bu "göçü" önleyebilir.

Plasenta previa nasıl tanınır?

Plasenta previa'nın klasik bulgusu, doğum, cinsel ilişki ve/veya dijital vajinal muayene ile tetiklenebilecek veya tetiklenemeyecek ağrısız kanamadır. Plasenta previa tanısı genellikle ikinci trimester sırasında transvajinal tarama kullanılarak yapılır; bu, plasenta aşağıda olsa bile güvenli bir incelemedir. Çok az sayıda aşağı yerleşimli plasenta gebeliğin sonunda aşağıda kalacağından, bu durum üçüncü trimesterde (32 ve 36. haftalarda) daha fazla tarama ile takip edilmelidir. Serviksi tamamen veya kısmen örten plasentaların "yukarı hareket etme" olasılığı daha düşüktür. Termde düşük yerleşimli plasenta olasılığını artıran diğer faktörler arasında plasenta kenarının kalınlığı, sezaryen doğum öyküsü ve tanı sırasında ileri gebelik haftası yer alır.

Daha fazla test yaptırmalı mıyım? Doğumumu nerede ve nasıl gerçekleştirmeliyim?

İkinci trimester taramasında plasentanın aşağıda olduğu düşünülüyorsa, plasenta lokalizasyonunu doğrulamak için 32. haftada daha ileri bir ultrason muayenesi önerilmelidir. Plasentanın serviksi örtmeye devam ettiği (previa) ve/veya aşağıda olduğu durumlarda, doğum zamanını ve şeklini kesinleştirmek için 36. haftada tekrar bir tarama yapılmalıdır. Plasenta previa ve sezaryen gibi daha önce rahim ameliyatı geçiren kadınlar, anormal invaziv plasentasyon riskini değerlendirmek için bu konuda tecrübeli bir operatör tarafından daha ileri bir değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Komplikasyonsuz plasenta previa olan kadınlar, 36-38. haftalarda sezaryenle planlı doğum yapmalıdır. Sezaryen, masif obstetrik hemorajinin yönetimi için uygun, yeterli donanıma sahip bir ameliyathanede deneyimli bir obstetrisyen tarafından yapılmalıdır.

Prognoz nedir?

Plasenta previa, özellikle maternal hemoraji bağlamında perinatal ve maternal olumsuz sonuçlarda artmış risk ile ilişkilidir. Kanama, erken doğum, kan transfüzyonu, yoğun bakıma yatış, doğum sırasında histerektomi ihtiyacı ve hatta maternal ölüm riskinde artış ile ilişkilidir.

Tekrarlayacak mı?

Plasenta previa geçiren kadınların tekrarlama riski yaklaşık 5/100 olup, bu hastalığı tekrar yaşama olasılığı daha yüksektir.

Başka hangi soruları sormalıyım?

- Ultrasonda başka bir anomallik var mı?
- Ne kadar sıklıkla ultrasonografi muayenesi olmalıyım?
- Doğumumu nerede ve ne zaman gerçekleştirmeliyim?